



KALUNDBORG
SØFARTSMUSEUM
ÆGTE MARITIM FORMIDLING

Medlemsnyt - juni 2023

Indhold:

- 1. Nyt fra formanden.**
- 2. Nyt fra udstillingen i "Sømandskirken".**
- 3. Nyt fra Facebook- redaktørerne.**
- 4. Nyt fra Skibskenderen.**
- 5. Museets åbningstider.**

1. Nyt fra formanden.

Der er desværre endnu ingen løsning på vores situation efter 30. september i år. Bliver der ikke fundet en løsning forinden kan konsekvensen blive, at vi må lukke museets ned 30. september og foreningen med udgangen af 2023. Det skal lige nævnes, at vi naturligvis arbejder på andre løsninger mht. husleje og håber vi finder en løsning.

Som omtalt i vores seneste Medlemsnyt i maj måned, havde vi håbet, at vi kunne få et år mere i Bethesdagade, så vi kunne nå at blive mere konsolideret.

Udfordringen for os er driftsudgifterne, dvs. husleje, el og varme. Udgifterne er for store til at det er realistisk at tro, at vi selv skulle kunne hente midlerne via entreindtægter, som kultur- og fritidsudvalget i Kalundborg kommune ellers mener, at vi burde være i stand til.

Kommunens forslag er på ingen måde realistisk, da det ville kræve mindst en tredobling i antallet af besøgende i forhold til i dag, hvor entreen som bekendt er gratis.

Vi modtager løbende pæne donationer og tilkendegivelser om donationer til museet. De største er alle "øremærket" til nyanskaffelser, hvilket er helt normal praksis. De kan derfor ikke bruges til at betale driftsudgifterne. Nogle af donationerne til nyanskaffelser, ville virkelig kunne løfte os op i en helt anden liga. Vi har f.eks. modtaget en donation på over 70.000 kr. til én enkelt nyanskaffelse, som vi længe har ønsket os. (Den vil vi senere på måneden løfte sløret for).

Blandt de øvrige donationer som vi har modtaget, er en model af trailerfærgen TRAILER fra Bent O. Jørgensens Fond og materialer til brug ved opsætning af vores næste udstilling fra entreprenør Mogens Jensen i Højby. Fra en gruppe danskere bosiddende i USA, med Tove Cravens i spidsen, har vi modtaget et pengebeløb til brug ved nyanskaffelser/ opsætning af næste udstilling.

Vi får også flere og flere samarbejdspartnere. Eksempelvis blev vi indbudt til at deltage i "Os I Uniform" arrangementet på Kalundborg gammel Vest havn den 5. maj. En invitation som vi naturligvis med glæde tog i mod. Udstillingen var arrangeret af Politi, Brand og Redning, Hjemmeværnet, Veteranforeningen m.fl. Helt konkret førte "Os I Uniform" til, at vi har aftalt med marinehjemmeværnsflotille 251 i Kalundborg, at vi udvider samarbejdet, når arrangementet afholdes næste år. Vores skibskender, Michael, har lovet at lave en lille særudstilling om Kalundborg- flotillens fartøjer gennem 50 år.

Derudover havde vi, som de fleste nok ved, at godt samarbejde med andre foreninger. F.eks. Overfartsmuseet i Korsør og Kalundborg Lokalarkiv. Overfartsmuseet har udlånt nogle af deres skibsmodeller til os. Kalundborg Lokalarkiv var/er medudstillere under vores store Stoltenberg- udstilling i 2022 samt den nuværende udstilling om færger på overfarterne til og fra Kalundborg.

I weekenden 13.- 14. maj var vi medudstillere i Maritimt Center i Det Blå Pakhus. Foreningen Det Maritime Værksted var vært ved arrangementet. Udover Kalundborg Søfartsmuseum og Det Maritime Værksted, deltog Sømandsmissionen, Foreningen Pia Bangs Venner, Vesthavnsens Bådlaug samt en Facebook-gruppe der på sigt vil udføre digitalisering af maritime fotos mv.

Det er første gang at vi har deltaget i et arrangement af den karakter. I den kommende tid skal vi have evalueret på resultatet af de to dage. Hvad gik godt, og hvad gik knap så godt.

Samtidig med vores udstilling i Maritimt Center, havde vi naturligvis åbent som normalt i museet i Bethesdagade. Vi havde i disse dage mange besøgende begge steder.

Vi har som bekendt et stort ønske om at kunne give unge mennesker muligheden for at gøre sig bekendt med de mange uddannelsesmuligheder der er indenfor "Det blå Danmark". Dette kræver teknologi, som vi givetvis vil kunne søge fondsmidler til. Udfordringen består i, at vi meget snart står uden en velegnet bygning at præsentere/udstille dem i.

For at interessen er der fra de unge, er der ingen tvivl om. Det vidner de nyligt afholdt maritime dage på Kalundborg gammel Vest havn om. Helt uden for det officielle program, var der om lørdagen mulighed for at komme ombord på lods båden DANPILOT DELTA, for at høre hvordan en moderne lods båd fungerer.

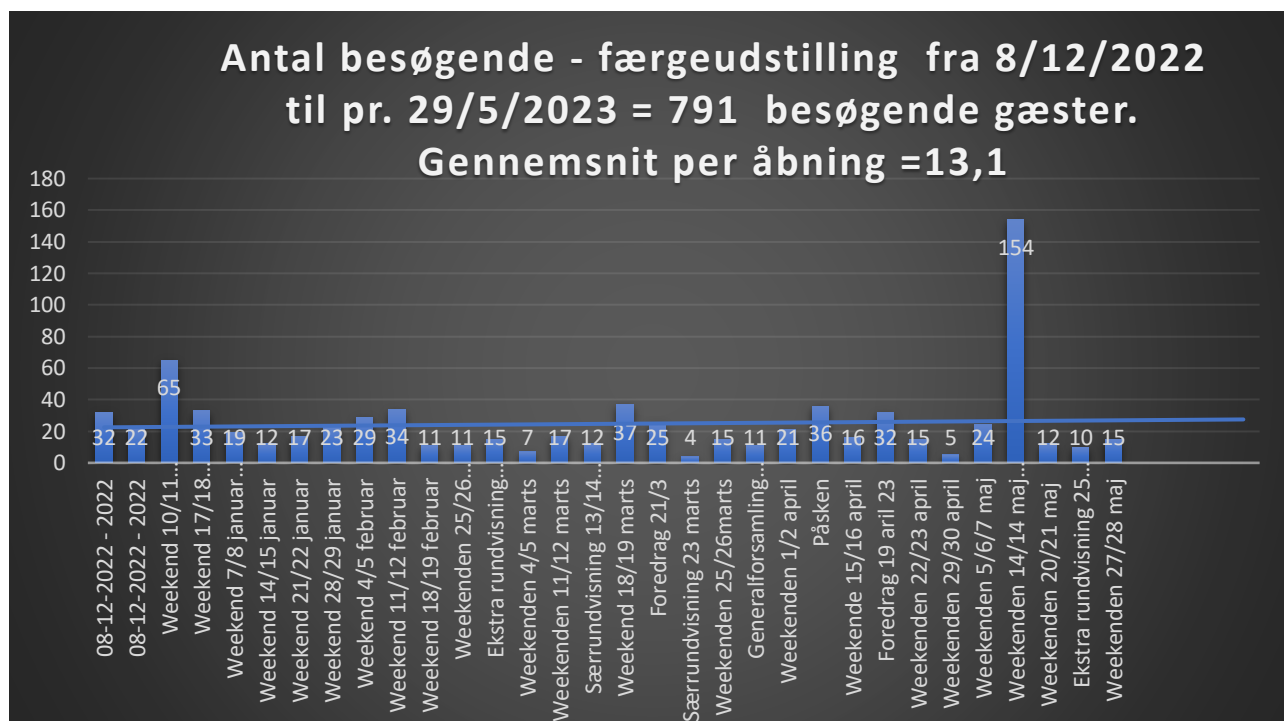
Det tilbud var der mange der benyttede sig af. Specielt mange af de fremmødte børn og unge, viste stor interesse for båden, hvor bådmand, Torben, fortalte om bådens indretning og mange elektroniske hjælpemidler.



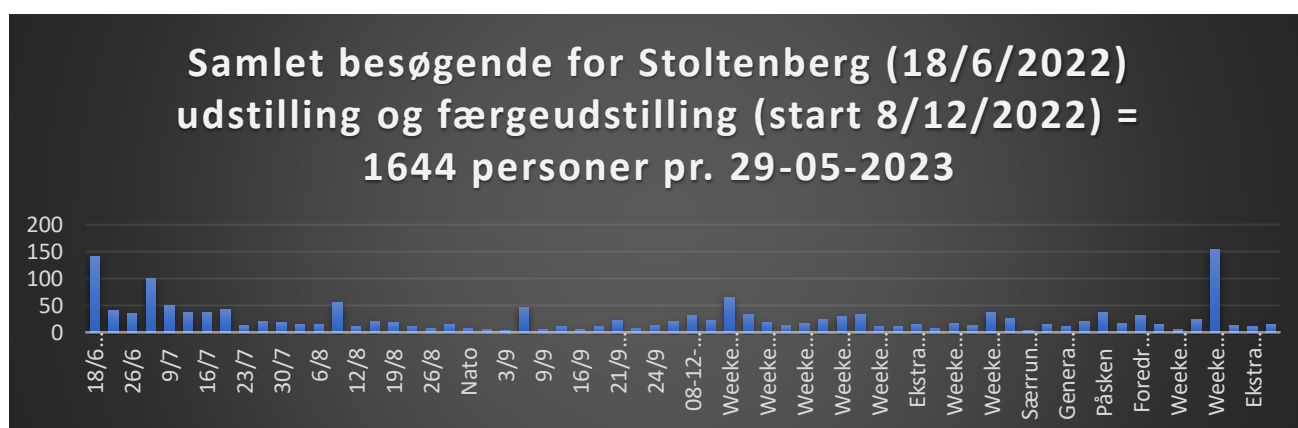
Herover: Bådmand Torben og lods Ivar på den moderne lods båd DANPILOT DELTA i Kalundborg.

2. Nyt fra udstillingen i "Sømandskirken".

Herunder en opdateret oversigt over besøgende på vores åbningsdage.



Siden museet åbnede den 18. juni 2022 har i alt 1644 personer, besøgt vores udstillinger i "Sømandskirken" i Bethesdagade. Det betragter vi som et tilfredsstillende resultat.



Siden vi udsendte vores seneste udgave af Medlemsnyt i maj måned, har Kalundborg Søfartsmuseum deltaget i to arrangementer udenfor museet. Det første løb af stablen i forbindelse med "Os i Uniform" arrangementet på gl. Vest havn den 5. maj.

Udover Hjemmeværnet, Politi, Brand og Redning m.fl., blev Kalundborg Søfartsmuseum indbudt til

at deltage. Vi havde ikke mulighed for at deltage med en udstillingspavillon på selve havnen, men holdt i stedet ekstraordinært åbent i museet i "Sømandskirken" i Bethesdagade. Mange gæster kom forbi museet i løbet af dagen, hvor museets frivillige Ole, Villy og Jørgen fortalte om vores udstillinger. (se også under "nyt fra Facebook-redaktørerne").

Det andet arrangement udenfor selve museet som vi har deltaget i, var de maritime dage der i weekenden 13. – 14. maj blev afholdt i Maritim Center i Det Blå Pakhus. Udover Kalundborg Søfartsmuseum, deltog Det Maritime Værksted, Pia Bangs Venner, Sømandsmissionen, Vesthavnsens Bådlaug og en lokal Facebook-gruppe. (se også under "nyt fra Facebook-redaktørerne").

Under de maritime dage viste vi både en særudstilling i Maritimt Center og vores mere permanente udstilling om færgefarten i museet i Bethesdagade. Villy og Bjarne holdt skansen på "hjemmebanen" i Bethesdagade begge dage, mens Editha, Jens, Ivar, Ole og Michael på skift fortalte de besøgende i Maritimt Center om hhv. Sømandsmissionen og Kalundborg Søfartsmuseum.



Fire af vores frivillige, Jens, Bjarne, Villy og Ole sætter Kalundborg Søfartsmuseums udstilling op i Maritim Center, dagen før åbningen. Et femte medlem, Ivar, befinder sig bag kameraet. Fotos: Ivar Svane.





Denne side: Udsnit af Kalundborg Søfartsmuseums udstilling i Maritimt Center i dagene 13.-14. maj. På øverste foto ses to af vores frivillige Ole og Ivar. Fotos: Michael Jamni Nielsen



Der var stor interesse og spørgelyst blandt de mange gæster der besøgte os i Maritimt Center. Mange kendte os i forvejen fra Facebook og vores hjemmeside.

Bjarne og Villy lå ikke på den lade side imens. Rigtig mange valgte også at lægge vejen forbi museet i Bethesdagade. Udover gæster modtog de to også flere donationer. Deriblandt to Stoltenberg- værker, som Finn Knudsen donerede til vores Stoltenberg samling.



De to billeder, der er fint indrammet, forstiller barken UNION af Fanø og vraget af Anna af Rønne, med Vor Frue kirke i baggrunden. Foto: Bjarne Køllund.

Lørdag havde vi i Maritimt Center blandt andet besøg af to kommunalbestyrelsesmedlemmer fra Kalundborg kommune, Esben Hansen (A) og Hans Munk (B).

Søndag havde vi to besøg af lokalpolitiker Jonas Henriksen. Først ved vores udstilling i Maritimt Center og senere på dagen i vores faste udstilling i "Sømandskirken" i Bethesdagade. Det er altid en stor glæde for os, når de folkevalgte tager sig tiden til at komme forbi vores lille museum i Bethesdagade, for at se vores skiftende udstillinger og høre om vores maritime virke. Søndag havde vi også den glæde at få endnu et nyt medlem, Georg, som gerne vil deltage aktivt i vores arbejde i forbindelse med opsætning af udstillinger og vagt på vores åbningsdage.

Vi har i museet fået doneret et nyt modelskib til vores samling. Modellen der forestiller trailerfærgen, TRAILER, er doneret af Bent O. Jørgensens Fond og udført af modelbygger Steen Zoffmann i Vejle.

TRAILER, der var ejet af Bent O. Jørgensen, sejlede på overfarten mellem Kalundborg og Juelsminde i perioden juni 1985- oktober 1990 samt på en overfart mellem Kalundborg og Fredericia i november 1990.

Herunder ses TRAILER i forbindelse med leveringen fra Steen Zoffmanns modelskibsværft i Vejle den 7. maj.



I kan læse mere om Steen Zoffmanns på dette link:

<https://læs mere om Zoffmann>

3. Nyt fra Facebook- redaktørerne.

Søndag den 5. maj 2023 bragte vi dette Facebook-opslag om "Os I Uniform" arrangementet ved kaj 1, på Kalundborg G. Vesthavn.

Der var Dannebrog i den rette røde nuance, Grey Funnel Line, Brand og Redning, Politi og Hjemmeværn over hele linjen, ved Os I Uniform arrangementet ved kaj 1 i dag. Kalundborg Søfartsmuseum havde forud for arrangementet modtaget en forespørgsel fra Marinehjemmeværns flotille 251 i Kalundborg, om vi kunne have interesse i at deltage i arrangementet.



Ved kaj 1 var Marinehjemmeværnet repræsenteret ved de to fartøjer MHV 908 BRIGADEN og MHV 801 ALDEBARAN. MHV 908 BRIGADEN er et hjemmeværnsfartøj af 900- klassen, og af samme type som flotille 251s eget fartøj MHV 912 HOLGER DANSKE. MHV 912 HOLGER DANSKE er for tiden på et længerevarende værftsophold og kunne derfor ikke være med i dag. I stedet havde Flotille 251 lånt MHV 801 ALDEBARAN der hører hjemme i Kerteminde.

Vi havde ikke mulighed for at deltage med en udstillingspavillon på selve havnen, men holdt i stedet ekstraordinært åbent i museet i "Sømandskirken" i Bethesdagade. Som alle der opholdt sig på den gamle vesthavn i dag måtte sande, var vejret ikke med arrangørerne. Både F16 overflyvning og helikopterlanding måtte aflyses pga. vejret.

Om det skyldes vejret skal være usagt, men mange valgte at lægge vejen forbi museet på deres vej til eller fra havnen i dag. På museet havde vores tre frivillige, Jørgen, Ole og Villy, sat alle sejl til for at gæsterne skulle få en god oplevelse. Mens Jørgen fortalte om telegrafi i radioafdelingen, fortalte Ole om isbjørnejagt og hvalfangst i vores store lokale. Oles fortælling om isbjørnejagt var et stort "hit" blandt specielt de yngre gæster. Villy brugte pauserne med at føre oversigten over donationer ajour.



Herover: Ole fortæller en af dagens mange yngre gæster om hvaler og hvalfangst ved Grønland.
Herunder: Vores skibsarkivar, Villy, benytter en pause til at registrere nogle af de mange genstande fra Juelsminde- Kalundborg Linien, som Kalundborg Søfartsmuseum har fået doneret.





Herover: Marinehjemmeværnsfartøjerne MHV 801 ALDEBARAN og MHV 908 BRIGADEN ved dagens Os I Uniform arrangement i Kalundborg gl vesthavn i dag.

Fotos: Michael Jamni Nielsen

Herunder: Et kik ned i messen på MHV 908 BRIGADEN. Der er en verden til forskel fra de gamle trækuttere.



Mens MHV 908 er af samme klasse som Flotille 251's nuværende fartøj, MHV 912, er MHV 801 ALDEBARAN et hjemmefærtsfartøj af 800- klassen. Flotille 251 har tidligere haft et fartøj af 800- klassen som hed MHV 806 DUBHE.

Det var sidste efterår (2022) 50 år siden, at flotille 251 fik sit første fartøj. Det var kutteren MHV 53. Når man i dag kikker under dæk på MHV 908 og sammenligner med gamle MHV 53, er der en hel verden til forskel. De samlede opholdsfaciliteter under dæk på MHV 53 svarede i størrelse nogenlunde til størrelsen på kabysen på nutidens MHV 908.

Men opgaverne i dag er også langt mere forskelligartede og stiller langt langt større krav til f.eks. fartøjernes alsidighed og udholdenhed. Blandt andet kunne besætningen på MHV 908 fortælle, at de for kort tid siden havde fulgt et russisk skib fra Rødby til Kerteminde. Om få dage skal de følge et andet russisk skib sydpå.

Gamle MHV 53 kunne kun gøre sig håb om at observere og melde om WAPA- skibe, når disse passerede i farvandet ud for Kalundborg fjord. Med en topfart på kun 8-9 knob, kunne man ikke gøre sig nogen forhåbninger om at følge efter dem.



Herover: Flotille 251's første skib, trækutteren MHV 53, ved kaj 1 i Kalundborg vesthavn i 1975. I baggrunden ses lodsåden PILOT. Foto: Carl Nielsen.

Lørdag den 13. maj 2023 bragte vi dette opslag om starten på de to maritime dage i Det Blå Pakhus 13.- 14. maj.

DE MARITIME DAGE SKUDT I GANG PÅ KALUNDBORG GL. VESTHAVN

Der var musik, sang, højt humør og frisklavet kaffe, da de maritime dage til morgen blev skudt i gang i et fantastisk solskinsvejr. Dagen blev indledt med tale af Esben Hansen (S), medlem af kommunalbestyrelsen i Kalundborg og efterfølgende andagt af sognepræst (og tidligere sømandspræst) Henrik Gert Olsen. "Harmonikaverner Vestsjælland" stod for de musikalske indslag. Dagen igennem var der pænt besøgt.

Helt uden for det oprindelige program, var der i dag, lørdag, tillige mulighed for at komme ombord på lods båden DANPILOT DELTA og høre om hvordan en moderne lods båd fungerer. Dette benyttede bla. Henrik Gert Olsen sig af efter dagens andagt.

Mange var overrasket over at høre at båden, der kun er fire år gammel, allerede har sejlet 100.000 sømil. Disse mange sømil er stort set alle sejlet på Kalundborg fjord og i Samsø Bælt, udfor fjorden.

Arrangementet slutter først i morgen søndag kl. 15. Kom og kik på de mange udstillinger i pakhuset. Udover Kalundborg Søfartsmuseum og Det Maritime Værksted udstiller to andre foreninger samt Sømandsmissionen og en Facebook-gruppe.

Kalundborg Søfartsmuseum holder naturligvis også åbent i "Sømandskirken" i Bethesdagade i morgen, som vi gør hver lørdag- søndag i tidsrummet kl. 11- 15.



Herover: Esben Hansen holder åbningstalen for de 70-75 fremmødte. Foto: Michael Jamni Nielsen



Herover: Sognepræst (og tidligere sømandspræst) Henrik Gert Olsen, leder dagens andagt fra en jolle med det bibelske navn EVA.

Herunder: Pressen var naturligvis som altid på pletten. Fotos: Michael Jamni Nielsen.





Herover: "Harmonikaverne Vestsjælland" stod for dagens musikalske indslag.
Herunder: Sognepræst Henrik Gert Olsen besøger Kalundborg Søfartsmuseums og Sømandsmissionens udstillinger i Det Blå Pakhus. Fotos: Michael Jamni Nielsen.





Herover: Udsigten set fra Det Blå Pakhus. På kajen ses tre af foreningen Det Maritime Værkstedes både. I baggrunden anes kutteren FUT tv. og den moderne lodsbåd DANPILOT DELTA th.

Herunder: Kutteren PIA BANG. Foreningen Pia Bangs Venner er blandt arrangørerne af de maritime dage på vesthavnen. Skibet er blevet erklæret for bevaringsværdigt for eftertiden. Fotos: Michael Jamni Nielsen.





Herover: Kutteren FUT som også deltog i arrangementet. Kutteren fremstår i meget flot stand.



Herover: Den moderne lodsboat DANPILOT DELTA, som mange benyttede lejligheden til at kikke nærmere på. Specielt mange af de fremmødte børn, viste stor interesse for båden. Hvem ved, - måske nogle af dem nu drømmer om en fremtid som lods eller bådmand?

Herunder: Vesthavnsens Bådlaug. Fotos: Michael Jamni Nielsen



4. Nyt fra Skibskenderen.

I efteråret 2022 modtog vi en stor stak fotos, postkort mv. der har tilhørt Kalundborgs kendte marinemaler Otto Stoltenberg. Blandt de mange fotos var en del, der oprindeligt havde tilhørt en lods fra Randers- Grenå området, ved navn Gruelund. Han levede fra 1887 til 1966.

Gruelund var en ivrige samler af skibsfotos. Gennem en omfattende brevveksling med søfolk fra hele verden fik han gennem årene oparbejdet en meget stor fotosamling med sejlskibe.

Vi antager at Gruelund og Otto Stoltenberg har kendt hinanden.

Ved Gruelunds død i 1966 blev størstedelen af hans samling overdraget til det, som vi i dag kender som M/S Museet for Søfart. Det var derfor en stor overraskelse for os, da vi opdagede, at en del af vores nye Gruelund samling består af hidtil ukendte fotos. To eksempler på dette finder man på næste side: To fotos med skoleskibet KØBENHAVN, som ingen af os erindrer at have set før.

På fotoet øverst på næste side ses skoleskibet KØBENHAVNs mandshøje galionsfigur, der forestiller Absalon, bror til Esbern Snare. En interessant detalje på fotoet er årstallet 1915 på stridsøksen. Som mange véd, blev KØBENHAVN leveret til ØK i 1921. Men rent faktisk blev skibets skrog bygget to gange. Det første skib blev bestilt af ØK i 1913 og skroget var færdigbygget i 1915. – derfor årstallet 1915 på Absalons stridsøkse. På grund af Første Verdenskrig blev dog kun skroget bygget dengang. Resten af skibet blev aldrig bygget færdigt. Efter Første Verdenskrig byggede man det nye skib efter de samme tegninger, som det oprindelige skibsskrog fra 1915.

Det oprindelige skibsskrog blev i 1915 overtaget af Royal Navy, omdannet til olielægter og anvendt i Gibraltar under navnet BLACK DRAGON. Senere skiftede det navn til C600. En anden interessant detalje er, at ifølge Royal Navy havde skroget allerede fået påført navnet KØBENHAVN, da det i 1915 blev overtaget. Lægteren blev under navnet C600 solgt til ophugning ved Cantieri Navali del Golfo i Italien i marts 1960. Den forlod Gibraltar 11. marts 1960 og ankom til Speza i Italien den 17. marts. Ophugningen var tilendebragt den 31. august 1960.

Fotoet nederst på næste side bærer teksten ”Skoleskibet KØBENHAVN i Limfjorden 26. maj 1923.”





5. Museets åbningstider.

Vores åbningstider i juni og juli måned 2023 er:

Mandag-Fredag: Lukket

Lørdage Kl. 11.00- 15.00

Søndage Kl. 11.00- 15.00

Kalundborg havn oplyser, at man foreløbig har fire krydstogtanløb på programmet i 2023.

De fire anløb sker på følgende datoer:

Mandag den 5. juni 2023 – AIDANOVA med ca. 5.000 gæster (primært tysktalende).

Fredag den 30. juni 2023 – AIDANOVA med ca. 5.000 gæster (primært tysktalende).

Søndag den 9. juli 2023 – AIDADIVA med ca. 2.500 gæster (primært tysktalende).

Lørdag den 16. september 2023 – RIVERA med ca. 1.250 gæster (primært amerikanere).

Kalundborg Søfartsmuseum stiller naturligvis op ved de fire anløb og holder ekstraordinært åbent ved de to første anløb (de to andre anløb falder på to af vores normale åbningsdage) .

Man finder os på adressen: Bethesdagade 20a, 4400 Kalundborg ("Sømandskirken").



INDMELDESESBANKET

JA TAK! - JEG ØNSKER AT BLIVE MEDLEM AF
"FORENINGEN KALUNDBORG SØFARTSMUSEUM".



KALUNDBORG
SØFARTSMUSEUM

Navn: _____

Email: _____ Tlf: _____

Husk at sætte X kryds ved det valg du ønsker:

1. Aktivt medlemskab

(dvs. medvirke ved opsætning af udstillinger, indgå i vagtplaner i museets åbningstider etc.).

2. Passivt medlemskab

(dvs. Støttemedlem der ikke deltager i den daglige drift).

Medlemskontingent for året 2023 er 150,- kr.

Indmeldelsesblanketten returneres til kontakt@kalundborg-søfartsmuseum.dk

Du vil kort tid efter modtage en kontingentopkrævning fra foreningens kasserer.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til foreningens formand Ivar Svane. Dette kan ligeledes ske på email: kontakt@kalundborg-søfartsmuseum.dk.

Samtykke til opbevaring og behandling af dine personlige oplysninger.

Data beskyttelsesforordningen (GDPR) kræver **dit samtykke**, før vi må opbevare og behandle dine personoplysninger (navn, emailadresse og telefonnummer) i foreningen. Personoplysningerne opbevares i et sikret digitalt miljø, og behandles kun af en lille nødvendig kreds af foreningens bestyrelsesmedlemmer. F.eks. i forbindelse med opdatering af medlemsoversigten (til internt brug), ved kassererens opkrævning af kontingent, ved formandens forberedelse af nyhedsmailen "Medlemsnyt" o. lign. (selve udsendelse af mails til medlemmerne sker altid i anonymiseret form).

Jeg giver hermed mit samtykke til at "Foreningen Kalundborg Søfartsmuseum" må opbevare og behandle mine personoplysninger.

Dato: _____ Underskrift: _____